

Warszawa, 13. 06.2013 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ŻWbhż/ak - 070-3 /13(2070)

**Pani
Dorota Niedziela
Przewodnicząca Podkomisji
Nadzwyczajnej do spraw zmian
legislacyjnych dotyczących sprzedaży
bezpośredniej produktów rolnych**

**Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Posel,

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 maja 2013 r., znak: RRW-015/280/2013(2), przedkładam w załączeniu materiał pt. „Analiza możliwości zmian legislacyjnych usprawniających sprzedaż bezpośrednią produktów rolnych w oparciu o informacje dotyczące istniejących systemów i rozwiązań w państwach UE”.

Zał. 10 egz.

Z poważaniem
Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Natępnik

W P Ł Y N Ę Ł O

do Komisji
dnia 17.06.13. znak akt. 015-280/13(4)
podpis
Rok
my

Warszawa, 13.06.2013 r.

Analiza możliwości zmian legislacyjnych usprawniających sprzedaż bezpośrednią produktów rolnych w oparciu o informacje dotyczące istniejących systemów i rozwiązań w państwach UE

Przede wszystkim należy wyjaśnić, że pojęcie „dostawy bezpośrednie” zostało zastosowane w przepisach Unii Europejskiej obowiązujących wprost we wszystkich państwach członkowskich UE, tj. w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. *w sprawie higieny środków spożywczych* oraz rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. *ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego*.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. c ww. rozporządzenia (WE) nr 852/2004, rozporządzenie to nie ma zastosowania do bezpośrednich dostaw dokonywanych przez producenta małych ilości surowców do konsumenta końcowego lub lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego (np. sklepu, restauracji).

Natomiast w myśl art. 1 ust. 3 lit. c-e ww. rozporządzenia (WE) nr 853/2004, rozporządzenie to nie ma zastosowania do bezpośrednich dostaw małych ilości surowców (pochodzenia zwierzęcego) i niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego, tj. mięsa z drobiu lub zajęczaków, zwierzyny łownej lub mięsa zwierząt łownych, dostarczanych bezpośrednio konsumentom końcowym lub do lokalnych zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego.

Zarówno w przypadku dostaw bezpośrednich, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004, jak i rozporządzeniu (WE) nr 853/2004, państwa członkowskie UE zostały zobowiązane do ustanowienia w przepisach krajowych wymogów dla działalności polegającej na prowadzeniu dostaw bezpośrednich oraz osób dokonujących tych dostaw. Przepisy krajowe ustanowione w tym zakresie powinny zapewniać osiągnięcie celów określonych w ww. rozporządzeniach. W pozostałym zakresie, przy wprowadzaniu żywności na rynek, co do zasady mają zastosowanie odpowiednio wymogi rozporządzenia (WE) nr 852/2004, albo wymogi rozporządzenia (WE) nr 852/2004 oraz rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

W polskim porządku prawnym za wdrożenie przepisów krajowych obowiązujących przy prowadzeniu dostaw bezpośrednich małych ilości produktów pochodzenia roślinnego odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw zdrowia, zaś za wdrożenie przepisów krajowych obowiązujących przy prowadzeniu dostaw bezpośrednich małych ilości produktów pochodzenia zwierzęcego - minister właściwy do spraw rolnictwa.

W odniesieniu do kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pojęcie „sprzedaży bezpośredniej” zostało zdefiniowane w art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o *produktach pochodzenia zwierzęcego* (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.) i oznacza ono działalność, o której mowa w ww. w art. 1 ust. 3 lit. c-e rozporządzenia (WE) nr 853/2004. Szczegółowe wymagania weterynaryjne obowiązujące przy prowadzeniu sprzedaży bezpośredniej określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2006 r. w *sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 5, poz. 38).

Ww. rozporządzenie wpisuje się w strategię wspierania produkcji żywności na poziomie lokalnym oraz wprowadzania ułatwień dla przedsiębiorstw prowadzących produkcję żywności na małą skalę, w tym rolników posiadających małe gospodarstwa rolne. Wymagania weterynaryjne uregulowane w ww. rozporządzeniu zostały ustanowione na poziomie podstawowym, jednakże gwarantującym bezpieczeństwo żywności, z uwzględnieniem małej skali produkcji.

Obecnie, w Polsce tego rodzaju działalność, według stanu na dzień 11.06.2013 r., prowadzi 5 504 podmiotów (nie licząc 25 podmiotów prowadzących sprzedaż bezpośrednią tusz zwierząt łownych, tj. kół łowieckich i ośrodków hodowli zwierzyny). Dane w tym zakresie publikowane są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii pod adresem www.wetgiw.gov.pl.

W odniesieniu do kwestii wprowadzenia zmian w przepisach ww. rozporządzenia, mających na celu usprawnienie sprzedaży bezpośredniej, należy podkreślić, że ewentualne zmiany możliwe są jedynie w ograniczonym zakresie, z uwagi na to, że przepisy te przede wszystkim powinny być ustanowione na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo konsumentów, a ponadto, powinny być zgodne z ideą prawa żywnościowego Unii Europejskiej i nie mogą być sprzeczne z jego postanowieniami.

Podstawowe bowiem wytyczne i ramy dotyczące wdrożenia przepisów krajowych w tym zakresie zostały wskazane w ww. przepisach UE oraz dokumentach Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Konsumentów Komisji Europejskiej, tj. „*Wytycznych dotyczących wykonania niektórych przepisów rozporządzenia (WE) nr 852/2004 w sprawie higieny środków*

spożywczych” oraz „Dokumencie Roboczym Służb Komisji w sprawie interpretacji niektórych przepisów dotyczących elastyczności, przewidzianych w regulacjach prawnych w sprawie higieny. Wytyczne dla właściwych organów”, opublikowanych na stronie internetowej KE pod adresem: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/index_en.htm.

Przed wszystkim jak wskazano powyżej, przepisy krajowe w tym zakresie powinny zapewniać osiągnięcie celów określonych w ww. przepisach unijnych, powinny dotyczyć wyłącznie małych ilości określonych rodzajów surowców lub produktów (ich katalog jest zamknięty), sprzedawanych bezpośrednio przez producenta wyłącznie konsumentom końcowym lub do lokalnych zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego (co wyklucza, np. pośredników).

Na podstawie analizy przepisów regulujących kwestię dostaw bezpośrednich żywności pochodzenia zwierzęcego przyjętych przez pozostałe państwa członkowskie UE, należy stwierdzić, że państwa te, podobnie jak Polska, przyjmują środki krajowe bazując na przepisach Unii Europejskiej.

W przepisach ww. rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej określono zatem rodzaje surowców i produktów, które mogą być przedmiotem sprzedaży bezpośredniej, wskazano maksymalne wielkości produkcji niektórych rodzajów produktów, określono obszar, na terenie którego może być prowadzona sprzedaż konsumentom końcowym oraz dostawy tych produktów do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego, a także określono wymogi higieniczne jakie powinny być spełnione przy prowadzeniu sprzedaży bezpośredniej.

Doświadczenie wynikające z obowiązywania ww. rozporządzenia na terytorium RP od dnia 27 stycznia 2007 r. wskazuje jednak, że niektóre przepisy prawne stwarzają pewne trudności praktyczne w ich stosowaniu, bądź problemy interpretacyjne.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są obecnie prace mające na celu opracowanie zmian przepisów weterynaryjnych obowiązujących przy prowadzeniu sprzedaży bezpośredniej. W tym zakresie planuje się zaproponowanie zmian dotyczących, m.in.

- wprowadzenia możliwości sprzedaży bezpośredniej jaj konsumpcyjnych z gospodarstwa;
- doprecyzowania kwestii sprzedaży mleka surowego z mlekomatów;
- doprecyzowania kwestii sprzedaży wysyłkowej żywności pochodzenia zwierzęcego (przez Internet);
- rozszerzenia zakresu sprzedawanych produktów, o np. mleko zsiadłe,

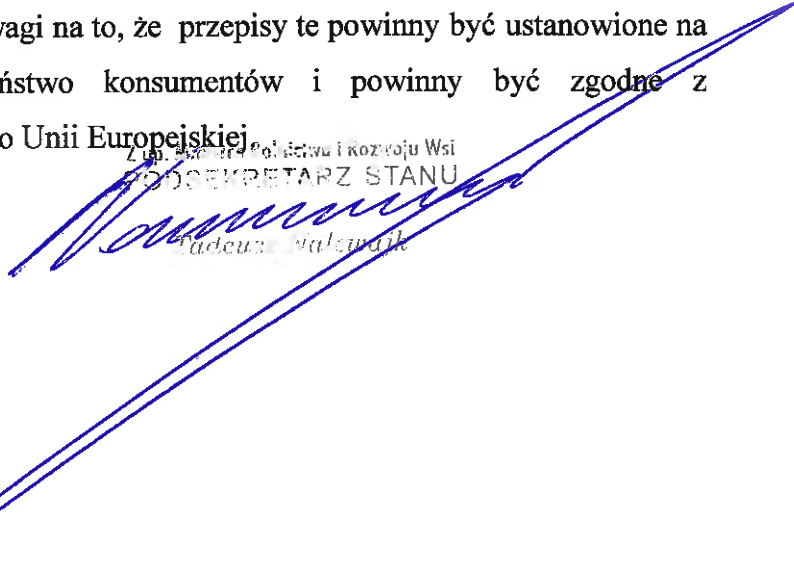
- doprecyzowania kwestii pakowania produktów,
- uproszczenia brzmienia przepisów i poprawy ich czytelności.

Projekt zmian obowiązujących przepisów w zakresie sprzedaży bezpośredniej zostanie przesłany zgodnie z obowiązującą procedurą legislacyjną do konsultacji z organizacjami społecznymi oraz konsultacji międzyresortowych.

Ponadto, mając na uwadze, że projekty przepisów krajowych w zakresie dostaw bezpośrednich małych ilości żywności podlegają procedurze notyfikacji, o której mowa w dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. *ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych*, projektowane rozporządzenie zostanie przesłane do Komisji Europejskiej oraz pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597). Wymóg notyfikacji, o którym mowa powyżej oznacza, że każde państwo członkowskie Unii Europejskiej jest zobowiązane do powiadomienia o projekcie przyjmowanych środków krajowych Komisję Europejską oraz pozostałe państwa członkowskie UE, tak aby dać im możliwość przedstawienia uwag do przesłanych projektów. W przypadku zgłoszenia takich uwag państwa członkowskie mogą przyjąć środki krajowe tylko w przypadku osiągnięcia konsensusu.

W związku z powyższym, należy mieć na uwadze, że zaproponowane zmiany w projektowanym rozporządzeniu mogą nie spotkać się z akceptacją Komisji Europejskiej lub państw członkowskich Unii Europejskiej.

Reasumując, wprowadzenie zmian przepisów krajowych obowiązujących przy prowadzeniu sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzenia zwierzęcego możliwe jest jedynie w ograniczonym zakresie, z uwagi na to, że przepisy te powinny być ustanowione na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo konsumentów i powinny być zgodne z postanowieniami prawa żywnościowego Unii Europejskiej

 Zdzisław Stasiuk
 PODSEKRETARZ STANU
 Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**Opracowano w:
 Departamencie Bezpieczeństwa
 Żywności i Weterynarii MRiRW**